

Het proces – de terechtstelling (Longius)

lezen: Lucas 23:44-49

Opnieuw is het druk in de nauwe straten van Jeruzalem. Een grote eenheid Romeinse soldaten jaagt - niet zachtzinnig - drie veroordeelden naar de executieheuvel Golgota. Genade kennen ze niet, gehard als ze zijn door de strijd in dienst van de keizer. De ter dood veroordeelden dragen zelf de dwarsbalk van het kruis op hun doorbloede schouders. Het is een lijdensweg, een Via Dolorosa.

Gelukkig .. de afstand van het paleis van Pilatus naar Golgota is eigenlijk maar een afstand van niks. Net buiten de muren van Jeruzalem ligt een heuvel die lijkt op een mensenschedel. Hier, langs een van de belangrijke toegangswegen naar de heilige stad, hebben de Romeinen hun executieplaats ingericht. Als een afschrikmiddel voor iedereen die van plan is iets tegen de Romeinse bezettingsmacht te ondernemen.

Het executiepeloton met de drie veroordeelden trekt veel nieuwsgierige aandacht. Het is immers druk in Jeruzalem. De stad van God is vol met pelgrims afkomstig uit heel de bewoonde wereld van die tijd. Bij zonsondergang begint immers het belangrijke Joodse paasfeest. Het feest dat herinnert aan de bevrijding uit de duisternis van Egypte. Maar vandaag, rond het middaguur, gaat de zon al onder. Sterker nog, de zon wordt verduisterd. Het is alsof de hemel het licht van de zon onderschept, tegenhoudt. In heel het land moet het zonlicht wijken voor een dichte duisternis..

Angstwekkende, oordelende duisternis. En dat op het moment dat de zon op haar hoogste punt hoort te staan. Drie lange uren waarin de zon geen licht meer geeft.

Wat moet het beangstigend zijn geweest. Voor de Romeinse soldaten die verantwoordelijk zijn voor de terechtstelling. Voor de toegestroomde mensenmenigte. Maar ook voor Jezus en twee verzetsstrijders ... inmiddels vastgenageld aan een kruis. De hemel is gesloten. God heeft de mensenwereld verlaten! God heeft zelfs zijn eigen Zoon verlaten. Jezus schreeuwt het dan ook uit vanaf het kruis: 'Eli, Eli, lema sabachtani?' Dat wil zeggen: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' (Matteüs 28:46)

Drie uur lang houdt de duisternis aan. Dan scheurt ook nog het voorhangsel in de tempel doormidden. Van boven naar beneden. Alsof God wil zeggen: 'Ik verlaat de tempel. Ik verlaat de plaats op aarde die Ik heb uitgekozen om onder mijn uitverkoren volk te wonen. Ik hou het voor gezien. Jullie kunnen de gebouwen van de tempel afbreken want een religieuze functie hebben ze niet meer. Jullie geestelijke leiders kunnen met vervroegd pensioen. Ik trek Mij terug in de hemel.' Vanaf het kruis horen we in de duisternis nog een keer Jezus' stem: 'Vader, in uw handen leg ik mijn geest.' Daarna blaast de Mensenzoon zijn laatste adem uit.

Aan de voet van het kruis van Jezus staat een centurio. Een centurio voert het bevel over een eenheid van honderd Romeinse soldaten, de kleinste eenheid bij de Romeinse infanterie. Het is zijn taak om de terechtstelling uit te voeren en met zijn eenheid de orde op en rond de kruisheuvel te bewaken. Volgens de overlevering is de naam van deze centurion Longius. Hij is ook de Romeinse soldaat die de zij van Jezus na zijn dood aan het kruis doorboort met een speer (Johannes 19:34). De naam Longius is dan ook - in het latijn - de naam voor speer of lans.

Longius, de Romeinse centurio, is er bij als Jezus sterft. Hij ziet wat er gebeurt en looft God met de woorden: 'Werkelijk, deze mens was een rechtvaardige!' In de taal van de Bijbel is een rechtvaardige iemand die leeft zoals God het bedoelt. Iemand die dicht bij God leeft en zich laat leiden door Gods Thora – Gods onderwijs - als bron voor zijn dagelijks leven.

Heel het gebeuren op Golgota zal het leven van deze Romein gaan veranderen.

De legende van Longius vertelt ons dat hij zich na de kruisiging van Jezus heeft bekeerd en zich zou hebben aangesloten bij de eerste gemeente in Jeruzalem. In de Katholieke, Oosters-Orthodoxe en Armeens-Apostolische Kerk wordt Longius daarom vereerd als heilige en als martelaar.

Na Pilatus, de prefect, is deze centurio de tweede Romein die gelooft in de onschuld van Jezus. Onschuldig ter dood veroordeeld. In de plaats van ...